

การปฏิบัติงานของคณะรัฐมนตรีอังกฤษ

คณะรัฐมนตรีอังกฤษปฏิบัติงานโดยวิธีการประชุมร่วมกัน เพื่อวินิจฉัยและตัดสินใจในที่สุดท้ายเกี่ยวกับนโยบายของรัฐบาล และประสานงานตลอดจนควบคุมการบริหารและการปฏิบัติงานของกระทรวงทบวงกรมทั้งหมด การปฏิบัติงานของคณะรัฐมนตรีอังกฤษมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องดังนี้

การประชุมคณะรัฐมนตรีของอังกฤษ

๘.๑ ลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับการประชุมคณะรัฐมนตรีอังกฤษ

รัฐมนตรีทั้งฐาน^{๓๐๑}เป็นสมาชิกของคณะรัฐมนตรี (Cabinet) จะเข้าร่วมประชุมกันโดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานที่ประชุม^{๓๐๒} ในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีจะมีสถานะภาพเป็น "(รัฐมนตรี) คนสำคัญในระหว่างคน (รัฐมนตรี)" ที่เท่าเทียมกัน (first among equals)^{๓๐๒} หลักการดังกล่าวนี้จึงทำให้ความรับผิดชอบร่วมกันของคณะรัฐมนตรีบรรด^{๓๐๓} แต่ในสภาพตามความจริง นายกรัฐมนตรีมีอิทธิพลในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีมาก ทั้งนี้เพราะเขาเป็นทั้งหัวหน้าคณะรัฐบาลและเป็นผู้กำหนดว่ารัฐมนตรีท่านใดบ้างที่จะได้รับเชิญให้เข้าร่วมคณะรัฐมนตรี ประกอบเขาเป็นหัวหน้าพรรคการเมืองที่จัดตั้งรัฐบาล โดยได้รับการเลือกตั้งโดยตรงจากมวลชนชาวอังกฤษ^{๓๐๔} ดังนั้นเขาจึงมีความรับผิดชอบในฐานะผู้นำของรัฐบาลอังกฤษ ซึ่งมีคณะรัฐมนตรีเป็นกองอำนาจการกลาง

การประชุมคณะรัฐมนตรีของอังกฤษในอดีตเป็นการประชุมอย่างกันเอง ทั้งรัฐมนตรีในคณะรัฐมนตรีมีสิทธิเรียกประชุมคณะรัฐมนตรีใดเมื่อตนเห็นสมควร^{๓๐๕} ตั้งแต่ปี ค.ศ. ๑๘๘๐ การประชุม

^{๓๐๑} รัฐมนตรีทั้งฐาน^{๓๐๑}เป็นสมาชิกคณะรัฐมนตรีและขนาดคณะรัฐมนตรี ไปรคดูจากที่ศึกษาแล้วในหน้า ๑๕-๒๘

^{๓๐๒} Ranney, op.cit., p.448, Benemy, op.cit., p.65

^{๓๐๓} Benemy, Ibid., p.65

^{๓๐๔} เศรษฐาภิ, op.cit., หน้า ๑๒๒, Benemy, op.cit., p.65

^{๓๐๕} เศรษฐาภิ, op.cit., หน้า ๑๒๒

คณะรัฐมนตรีได้จัดให้มีหนังสือเวียนพักทางราชการของนายกรัฐมนตรี คือบ้านเลขที่ ๑๐ ถนนดาวนิง (Downing) ในกรุงลอนดอน ^{๓๐๖} ปกติจะมีการประชุมคณะรัฐมนตรีอาทิตย์ละ ๑ หรือ ๒ ครั้ง คือในวันอังคารและวันพฤหัสบดี การประชุมแต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ ๒ ชั่วโมง ^{๓๐๗} โดยนายกรัฐมนตรีเป็นผู้เรียกประชุมและเขาสามารถเรียกประชุมคณะรัฐมนตรีเป็นพิเศษเมื่อมีความจำเป็นใด ๆ ใด ๆ ^{๓๐๘} ในสมัยที่วอดโพลเป็นนายกรัฐมนตรี มีการกำหนดองค์ประชุม (quorum) ของคณะรัฐมนตรีว่า ^{๓๐๙} ต้องมีรัฐมนตรี ๔ ท่านขึ้นไป แต่ปัจจุบันไม่มีการกำหนดองค์ประชุม

รัฐมนตรีร่วมประชุมคณะรัฐมนตรีจะได้รับหมายกำหนดการเกี่ยวกับสารการประชุมล่วงหน้า ^{๓๑๐} ราว ๒ วัน เพื่อให้รัฐมนตรีได้ศึกษาโครงการและเตรียมการต่าง ๆ ที่จำเป็นในการเข้าร่วมประชุม ในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีอังกฤษจะมีการกำหนดที่นั่งสำหรับรัฐมนตรีแต่ละท่านโดยเฉพาะ ทั้งมีเลขาธิการคณะรัฐมนตรีและผู้ช่วยของเขา ร่วมประชุมในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ทางธุรการเกี่ยวกับการประชุม ^{๓๑๑}

๔.๒ เนื้อหาสาระสำคัญของเรื่องการประชุมในคณะรัฐมนตรีอังกฤษ

เรื่องที่จะทำการประชุมของคณะรัฐมนตรีอังกฤษ ปกติจะมีการกำหนดไว้ในระเบียบวาระการประชุม ซึ่งเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นผู้จัดทำโครงการปรึกษาพิจารณาร่วมกับนายกรัฐมนตรี ทั้งนายกรัฐมนตรีสามารถพิจารณาจัดอันดับเรื่องที่จะประชุม ^{๓๑๒} สาระสำคัญที่พิจารณาภายในที่ประชุม

^{๓๐๖} Walker, op.cit., p.69
^{๓๐๗} Ibid., p.101, Harvey, and Bather, op.cit., p.241, The Central Government of Britain (1971), op.cit., p.5
^{๓๐๘} Walker, op.cit., pp.101 - 102
^{๓๐๙} Ibid., p.102
^{๓๑๐} Ibid., p.101, Morrison, op.cit., p.23
^{๓๑๑} Walker, op.cit., pp.103-106 (ดูตัวอย่างแผนผังตำแหน่งที่นั่งในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีอังกฤษได้จากหนังสือทางอังกฤษ หน้า ๑๐๕)
^{๓๑๒} Ibid., p.113

คณะรัฐมนตรีอังกฤษตามปกติมีประเภทใหญ่ ๆ ดังนี้

ก. กิจการที่เกี่ยวข้องกับรัฐสภา (Parliamentary Business) กิจการประเภทนี้ได้แก่ การที่รัฐสภาออกกฎหมายเกี่ยวกับรัฐสภา เสนอการเสนอร่างกฎหมายและการตอบกระทู้ถามที่สำคัญ ๆ การที่จังกกล่าวจะมีมากเฉพาะช่วงระยะเวลาที่รัฐสภาอยู่ในสมัยการประชุม ผู้นำของพรรครัฐบาลในสภาสามัญชน หรือในสภาขุนนาง จะแถลงการกิจต่าง ๆ ที่สำคัญและจังกกล่าวให้ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีทราบ และให้ขอเสนอแนะเกี่ยวกับระยะเวลาและวันหวะในการจะปฏิบัติภารกิจจังกกล่าว โดยคณะรัฐมนตรีจะพิจารณาเลือกบุคคลและกำหนดแนวทางที่จะอภิปรายเกี่ยวกับกิจการรัฐบาลจังกกล่าวในรัฐสภา ตามปกติรัฐมนตรีหรือเจ้ากระทรวงที่เกี่ยวข้องกับกิจการนั้น ๆ มักจะได้รับแต่งตั้งให้ทำหน้าที่จังกกล่าว และเมื่อมีข้อสงสัยในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับกิจการทางคามนี้ ผู้นำของพรรครัฐบาลในสภาจะคัดต่อและแจ้งข่าวสารเกี่ยวกับกิจการจังกกล่าวให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีหรือเจ้ากระทรวงที่เกี่ยวข้องทราบ ทั้งการพิจารณาเกี่ยวกับกิจการคามนี้ในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีหัวหน้าวิพ (the chief Whip) ของพรรครัฐบาลมักได้รับเชิญให้เข้าร่วมประชุม

ข. กิจการที่เกี่ยวข้องกับการต่างประเทศและเครือจักรภพ (Foreign and Commonwealth Affairs) ในกิจการคามนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ จะเป็นผู้แถลงถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือคิดว่าจะเกิด ตลอดจนทัศนคติความคิดเห็นของเขาเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ต่อคณะรัฐมนตรี และจะมีการซักถามเกี่ยวกับเรื่องราวหรือปัญหาจังกกล่าว หากว่ากิจการคามนี้เรื่องใดมีความสำคัญมาก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ จะจัดทำเป็นเอกสารเสนอต่อคณะรัฐมนตรี โดยกำหนดเรื่องจังกกล่าวในวันการประชุมคณะรัฐมนตรี

นอกจากนี้คณะรัฐมนตรีจะพิจารณากิจการอื่น ๆ ตามที่กำหนดในวันการประชุม ซึ่งกิจ

* โปรดดูตำแหน่งผู้นำของพรรครัฐบาลในสภาทั้งสองของคณะรัฐบาลอังกฤษในปี ค.ศ. ๑๙๗๒ ใตจากภาคผนวก หน้า ๑๕๖-๑๕๗

๓๑๓

Ibid., pp.114 - 116

๓๑๔

Morrison, op.cit., p.24

๓๑๕

Walker, op.cit., p.116

การเหล่านี้มักจะผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องมาก่อน โดยนายกรัฐมนตรีจะเป็นผู้อ่านผลการพิจารณาของกิจการดังกล่าว ซึ่งรัฐมนตรีอาจขัดหรือหักท้วงในประเด็นทาง ๆ ที่อาจมีการขอให้พิจารณาแก้ไขข้อเสนอของคณะกรรมการ และหากคณะรัฐมนตรีเห็นว่าควรแก้ไข ก็จะมีการแก้ไข แต่หากว่าการแก้ไขดังกล่าวยุ่งยาก เกินกว่าที่รัฐมนตรีจะดำเนินการเอง ก็จะส่งเรื่องดังกล่าวกลับไปยังคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องทำการพิจารณา

ค. เรื่องที่ถูกเสนอโดยตรงต่อคณะรัฐมนตรี กิจการหรือปัญหาบางเรื่องที่มีความสำคัญหรือเร่งด่วน หรือเป็นความลับเฉพาะเกินกว่าที่จะเสนอต่อคณะกรรมการคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือ นายกรัฐมนตรีจะเสนอปัญหาที่คล้ายกันดังกล่าวให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาโดยตรง ตลอดจนปัญหาเกี่ยวกับการเมืองระหว่างประเทศที่สำคัญ ๆ เช่น กรณีส่งความช่วยเหลือกับอิสราเอล เมื่อเดือนเมษายน ค.ศ. ๑๙๖๗^{๓๑๗} และกิจการบางเรื่องที่มีความสำคัญมากอาจถูกกำหนดเป็นหัวข้อเดียวในระเบียบวาระการประชุมของคณะรัฐมนตรีถึง ๒ - ๓ ครั้ง เช่นปัญหาเกี่ยวกับการเข้าร่วมตลาดรวมแห่งยุโรปของอังกฤษ^{๓๑๘}

๔.๓ วิธีการตัดสินใจของคณะรัฐมนตรีอังกฤษ

คณะรัฐมนตรีอังกฤษตัดสินใจโดยอาศัยข้อสรุปร่วมกัน ปกตินายกรัฐมนตรีสามารถสรุปการตัดสินใจของคณะรัฐมนตรีด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี^{๓๑๙} แต่หากเป็นประเด็นที่หาข้อยุติยาก นายกรัฐมนตรีจะหลีกเลี่ยงความแตกแยกของคณะรัฐมนตรี โดยการ "รวบรวมเสียง" (collect voice) โดยการถามทัศนะของรัฐมนตรีแต่ละคน ซึ่งเป็นการทำอย่างไม่เป็นทางการและเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะเป็นผู้บันทึกความคิดเห็นเพื่อให้นายกรัฐมนตรีประกาศถึงมติที่เป็นฝ่ายข้างมากของที่ประชุมเกี่ยวกับการตัดสินใจในปัญหาหรือกิจการนั้น ๆ^{๓๒๐}

^{๓๑๖} เกซซาที, op.cit., หน้า ๑๒๕, Walker, loc.cit.

^{๓๑๗} Walker, op.cit., pp.117 - 118

^{๓๑๘} Ibid., p.121

^{๓๑๙} Morrison, op.cit., p.19; Jacobs, and Zink, op.cit., p.56

^{๓๒๐} Havey, and Bather, op.cit., p.241, Morrison, Ibid., p.20

อย่างไรก็ตามหากวิเคราะห์ทัศนคติในทางปฏิบัติจะพบว่า ความแปลกความคิดที่แตกแยกอย่างรุนแรงในการทัศนคติของคณะรัฐมนตรีมักเกิดขึ้นยาก ทั้งนี้เพราะนโยบาย ปัญหาของกิจการต่าง ๆ ได้ผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยรัฐมนตรีและคณะเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องของ ตลอดจนผู้เลขาธิการอย่างรอบคอบแล้ว ยิ่งกว่านั้นคณะรัฐมนตรีก็คัดกรองผู้นำของพรรคการเมืองไว้ด้วย จึงมีแนวโน้มในการยอมรับนโยบายและแนวทางสำคัญ ๆ ในการแก้ไขปัญหาดัง ๆ คล้าย ๆ กัน

อย่างไรก็ตาม น่าสังเกตว่าคณะรัฐมนตรี รัฐมนตรีทุกคนมีสิทธิที่จะออกความเห็นขัดแย้งกัน แต่เมื่อคณะรัฐมนตรีใดทัศนคติจมีมติเรื่องใดอย่างแน่นอนแล้ว รัฐมนตรีผู้ที่ไม่เห็นชอบนั้น ไม่มีอำนาจที่จะแสดงความเห็นที่ขัดแย้งของตนต่อสาธารณะหรือต่อบุคคลใด ๆ และกองกระทำการสนับสนุนนโยบายนั้นอย่างเต็มความสามารถ แต่หากไม่อาจปฏิบัติตามได้ หรือยึดหลักการ อุดมคติของตนอย่างรุนแรงแล้ว โดยมารยาทรัฐมนตรีผู้นั้นคงลาออกจากตำแหน่ง เพื่อชี้แจงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของคณะรัฐมนตรี ดังนั้น ทราบใดที่เขายังดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีอยู่ เขาจะคงพูดและกระทำตามเสียงรัฐมนตรีข้างมากอยู่เสมอ ^{๗๖๒}

อนึ่ง มติหรือผลการทัศนคติในปัญหาหรือกิจการใด ๆ ขอบเขตพันธะไปถึงรัฐมนตรีและเจ้ากระทรวงทุกคนในคณะรัฐบาล ในอันที่กองสนับสนุนและปกป้องนโยบายดังกล่าวทั้งต่อรัฐสภาและสาธารณชน ทั้งนี้เป็นไปตามหลักความรับผิดชอบร่วมกันของคณะรัฐมนตรี ^{๗๖๓}

การดำเนินการประชุมของคณะรัฐมนตรีอันถือกันว่าเป็นกิจการลับ ทั้งนี้เป็นไปตามคำปฏิญาณ (the oath) ในฐานะที่เป็นองคมนตรี ทั้งยังมีกฎหมาย The Official Secrets Act ปี ค.ศ. ๑๙๑๑ และ ๑๙๒๐ และ ค.ศ. ๑๙๓๕ ให้ความคุ้มครองรวมไปถึงรัฐมนตรีและเจ้ากระทรวงและผู้เกี่ยวข้อง ^{๗๖๔} กฎหมายดังกล่าวห้ามการพิมพ์เผยแพร่ เอกสารของคณะรัฐมนตรีหรือของ

^{๗๖๑} Jennings, op.cit., pp.262 - 264

^{๗๖๒} เศรษฐาภิ, op.cit., หน้า ๑๒๐

^{๗๖๓} Keith, op.cit., pp.92-101 (ความรับผิดชอบร่วมกันของคณะรัฐมนตรีและคณะรัฐบาลอังกฤษ ดูได้จากหน้า ๘๑-๘๖ ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้)

^{๗๖๔} R.K.Alderman, and J.A.Cross, The Tactics of Resignation : A Study in British Cabinet Government (New York: Humanities Press, 1967), p.9 ; Keith, op.cit., p.125

รัฐเวเนซุเอลาจะเก็บไว้สาม ๓๐ ปี หากรัฐมนตรีทำผิดปรารถนาจะอ้างถึงเรื่องการอภิปรายในคณะรัฐมนตรี^{๓๖๕} ต้องขอพระบรมราชานุญาตจากพระมหากษัตริย์โดยเสนอผ่านนายกรัฐมนตรี

หากศึกษาวิเคราะห์องค์การที่คณะรัฐมนตรีอังกฤษสามารถปฏิบัติงานตามภาระหน้าที่ทั้งหมดได้โดยวิธีการประชุมเพียงใช้เวลาเพียงครั้งละ ๒ ชั่วโมง ในหนึ่งหรือสองวันต่อสัปดาห์ได้นั้น เนื่องจากมีสาเหตุที่สำคัญ ๆ ในทางปฏิบัติเกี่ยวกับการประชุมคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีดังนี้^{๓๖๖}

๑. เรื่องที่จะเข้าสู่การประชุมคณะรัฐมนตรี จะมีเฉพาะเรื่องที่สำคัญหรือมีความสำคัญเกี่ยวกับการเมืองมาก ซึ่งดำรงรัฐมนตรีแต่ละท่านไม่อาจตัดสินใจได้

๒. สาระและประเด็นปัญหาต่าง ๆ ก่อนที่จะให้คณะรัฐมนตรีอภิปรายวินิจฉัย มักมีการทำใ้กระจ่างโดยการประชุมระหว่างกระทรวง หรือการปรึกษาระหว่างรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

๓. รัฐมนตรีอาจมีการปรึกษากับนายกรัฐมนตรีเป็นการล่วงหน้า เพื่อแก้ไขปรับปรุงข้อเสนอต่าง ๆ โดยอาศัยการแนะนำของนายกรัฐมนตรี

๔. กระทรวงที่เกี่ยวข้องจะมีส่วนร่วมและช่วยเหลือแก้ไขในส่วนที่มุ่งยากของเรื่องที่จะนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี โดยจัดทำเป็นบันทึกหรือรายงานเสนอแนะต่าง ๆ ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

๕. เอกสารการประชุมของคณะรัฐมนตรี (Cabinet papers) ซึ่งจัดทำโดยสำนักงานคณะรัฐมนตรี และจัดส่งให้รัฐมนตรีก่อนมีการประชุม ๒ วัน เอกสารดังกล่าวมีสาระเกี่ยวกับเหตุการณ์และข้อสรุปความคิดเห็น ตลอดจนคำแนะนำรับรองของรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งช่วยให้รัฐมนตรีพิจารณาและวินิจฉัยตัดสินใจได้ง่ายและเร็วขึ้น

๖. หากสาระเรื่องใด ต้องมีการตรวจสอบในรายละเอียด มักจะถูกส่งให้คณะกรรมการวินิจฉัย คณะรัฐมนตรี ทำการพิจารณาและให้ประธานคณะกรรมการนั้น ๆ จัดทำข้อเสนอที่แน่นอนต่อคณะรัฐมนตรี

๗. ในที่ประชุมคณะรัฐมนตรีอังกฤษ มีบรรยากาศของความร่วมมือและการอภิปรายแลกเปลี่ยนข้อเสนอกันอย่างเป็นกิจลักษณะ โดยการใช้คำพูดอย่างเป็นทางการ (formal speeches)

^{๓๖๕}

The Central Government of Britain (1971), op.cit., p.5

^{๓๖๖}

Harvey, and Bather, op.cit., p.241

ซึ่งช่วยให้การวินิจฉัยทัศนคติของคณะรัฐมนตรีทำได้รวดเร็วขึ้น

๘. นายกรัฐมนตรีมีบทบาทในการเป็นผู้นำในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี ทำการพิจารณาและวินิจฉัยทัศนคติของคณะรัฐมนตรีประเด็นที่เด่นชัด

๙. นายกรัฐมนตรีมักมีการปรึกษารัฐมนตรีคนสำคัญ ๆ บางท่าน ซึ่งมักได้แก่พวกคณะรัฐมนตรีวงใน (Inner Cabinet) ในส่วนสำคัญ ๆ ของนโยบายต่าง ๆ อวงหนา ซึ่งมีผลทำให้การพิจารณาถึงสาระและประเด็นที่สำคัญ ๆ ซึ่งทำกันอย่างเป็นทางการในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี มีความกระจ่างชัด ง่ายแก่การพิจารณาและวินิจฉัยทัศนคติ

๑๐. มีองค์กรที่ช่วยงานธุรการและการบริหารค่านต่าง ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะรัฐมนตรีอย่างใด ซึ่งได้แก่สำนักงานคณะรัฐมนตรี และระบบคณะกรรมการคณะรัฐมนตรี

ดังนั้น จะเห็นว่าคณะรัฐมนตรีอังกฤษ มีระบบการเตรียมงาน การกลั่นกรองงาน ตลอดจนระบบความช่วยเหลือจากสำนักงานคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการคณะรัฐมนตรี ให้ความช่วยเหลือในการปฏิบัติงานของคณะรัฐมนตรีอย่างใดและสม่ำเสมอ ทำให้คณะรัฐมนตรีอังกฤษเป็นองค์กรที่พิจารณาวินิจฉัยและทัศนคติในนโยบายที่สำคัญ ๆ ตลอดจนควบคุมและประสานงานการบริหารและการปกครองระดับชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๔ บันทึกรายงานการประชุมของคณะรัฐมนตรีอังกฤษ

บันทึกรายงานการประชุมของคณะรัฐมนตรีอังกฤษ ได้จัดทำอย่างเป็นทางการเมื่อปี ค.ศ. ๑๘๑๖ อันเป็นปีที่มีการจัดตั้งสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ก่อนหน้านั้นรายงานการประชุมของคณะรัฐมนตรีอังกฤษ จัดทำเป็นจดหมายบันทึกที่นายกรัฐมนตรีกราบทูลพระมหากษัตริย์ จดหมายรายงานนี้เริ่มใช้ในสมัย หลอดด์ เมลเบิร์น (Lord Melbourne) เป็นนายกรัฐมนตรีในรัชสมัยพระนางเจ้าวิกตอเรีย เลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นผู้จัดทำบันทึกและรายงานการประชุมคณะรัฐมนตรี เขาจะอยู่รวมในที่ประชุมด้วย ปกติจะนั่งอยู่ข้างขวาของนายกรัฐมนตรี เลขาธิการรัฐ

๓๒๗

Morrison, op.cit., p.25, 27

๓๒๘

เคซซาฟี, op.cit., หน้า ๑๒๒, Morrison, Ibid., p.27

๓๒๙

Walker, op.cit., p.104

มนตรีจะไม่มีส่วนร่วมในการอภิปรายใด ๆ ในที่ประชุม เว้นแต่ถูกถามในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินการประชุม ทั้งจะมีรองเลขาธิการคณะรัฐมนตรี เข้าร่วมประชุมคณะรัฐมนตรี เพื่อช่วยเหลือเขา

เลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะจัดทำบันทึกรายงานการประชุมของคณะรัฐมนตรี และบันทึกดังกล่าวจะหลุดลอดว่ายาพิพระมหากษัตริย์อังกฤษฉบับหนึ่ง โดยมีนายกรัฐมนตรีเป็นผู้นำกราบทูลถวาย นอกจากนี้บันทึกการประชุมดังกล่าวจะถูกส่งไปยังรัฐมนตรีและเจ้ากระทรวงผู้รวมคณะรัฐบาลทุกท่าน ซึ่งบันทึกการประชุมนี้มีกฎหมายคุ้มครองให้ถือเป็นเอกสารลับของราชการ ทั้งมีระบบการจัดส่งเอกสารอย่างระมัดระวังและเข้มงวด โดยมีการบรรจุใน Cabinet boxes ส่วนสำเนาต่าง ๆ เกี่ยวกับการประชุมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นผู้ควบคุมการเก็บรักษาอย่างดี

๔.๕ การนำมติทัศนคติของคณะรัฐมนตรีไปปฏิบัติ นโยบายและมติทัศนคติต่าง ๆ ของคณะรัฐมนตรีอังกฤษ จะได้รับการนำไปปฏิบัติโดยกระทรวงหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในขณะเดียวกันรัฐมนตรีหรือเจ้ากระทรวงที่รับนโยบายไปปฏิบัติอาจได้รับการเชิญจากคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความคิดเห็นที่จะ "ปกป้อง " (defend) นโยบายดังกล่าว

มติการทัศนคติของคณะรัฐมนตรี มีผลผูกพันให้ทุก ๆ บุคคลที่อยู่ในคณะรัฐมนตรีของปฏิบัติหน้าที่ตามนั้น โดยมีเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเป็นผู้ตรวจสอบติดตามผลการปฏิบัติงาน อย่างไรก็ตามในบางครั้ง อาจมีการแก้ไขเพิ่มเติมมติการทัศนคติของคณะรัฐมนตรี หากว่ามีสถานการณ์เปลี่ยนแปลงหรือเนื่องจากเหตุผลบางประการทำให้เกิดความจำเป็นในการแก้ไขมติการทัศนคติของรัฐมนตรี

จากการศึกษาและพิจารณาการปฏิบัติงานของคณะรัฐมนตรีข้างต้น จะพบว่าคณะรัฐมนตรีอังกฤษมีระบบการทำงานที่รัดกุมดังกล่าวยังมีองค์กรและคณะบุคคลมีส่วนร่วมอย่างสำคัญที่ช่วยเหลือการดำเนินงานของคณะรัฐมนตรี ซึ่งได้แก่สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^{๓๓๐} Jennings, op.cit., pp.271 - 273
^{๓๓๑} Ibid., p.276
^{๓๓๒} Loc.cit.
^{๓๓๓} Loc.cit.

และคณะกรรมการราษฎรเป็นผู้เป็นองค์กรที่ช่วยเหลือ ผดุงจรรยาบรรณของนายกรัฐมนตรีนอกจากนี้ในฐานะ
เป็นหัวหน้าคณะรัฐบาลและเป็นประธานเพื่อพิธีพลูสูงในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี^{๓๓๘}

^{๓๓๘} จะมีการศึกษาและวิเคราะห์เรื่องเหล่านี้ในบทถัดไป